

Subscription:
\$2.00 a year
\$1.00 half year

Issued every
Thursday

NAŠ DOM

Ilustrovan tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as second class matter March 12, 1924 at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Address:
261 East 10th St.
New York, N. Y.

Var. John
229 Poplar St.
Chisholm, Minn.
7 31 25

— Št. 35

Letnik — Volume I

New York, N. Y. October 30, 1924 — 30. oktobra 1924

VOJNE NA ANGLEŠKEM

London, Anglija, 30. okt. Pri današnjih volitvah je tory ali konservativna stranka dosegla veliko zmago. Njen voditelj Stanley Baldwin bo najbrže zopet ministrski predsednik. McDonaldova stranka laboritov je ostala v manjšini. Konservativci bodo imeli 370 sedežev, laboriti pa samo 160.

VOJNA SILA MALE ANTANTE

Praga, Čehoslovakija. — Navzlic temu, da je čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš na zadnji konferenci Lige narodov stavil kot prvo zahtevo razoroženje narodov, vzdržuje Čehoslovakija in druge države, ki tvorijo Malo antanto, močno vojsko.

Praška "Tribuna" objavlja številke glede vojaške sile narodov Male antante in pride do zaključka, da ima Mala antanta dvojno vojaško silo Francije vsled česar je z ozirom na mednarodni politični položaj prisiljena tudi Francija imeti primerno število vojaštva.

Kot piše "Tribuna", ima Čehoslovakija 120 tisoč stalne vojske, ki se more za slučaj vojne zvišati na milijon vojakov.

Jugoslavija ima 135 tisoč vojakov stalne armade ter jih more v vojnem času zvišati tudi na en milijon. Romunija ima 125 tisoč vojakov ter jih more postaviti v vojno do dva milijona.

Dasiravno Poljska oficijelno ni član Male antante, vendar ima ž njo dalekosežne obveznosti političnega in vojaškega značaja ter ima 230 tisoč stalne vojske in v času vojne nad dva milijona vojakov, bi bila Poljska v slučaju konflikta na strani Male antante.

Te štiri države imajo pod orožjem nad 640 tisoč vojakov ter poskušajo z zunanjim posojilom urediti svoje finance.

ZVEZA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

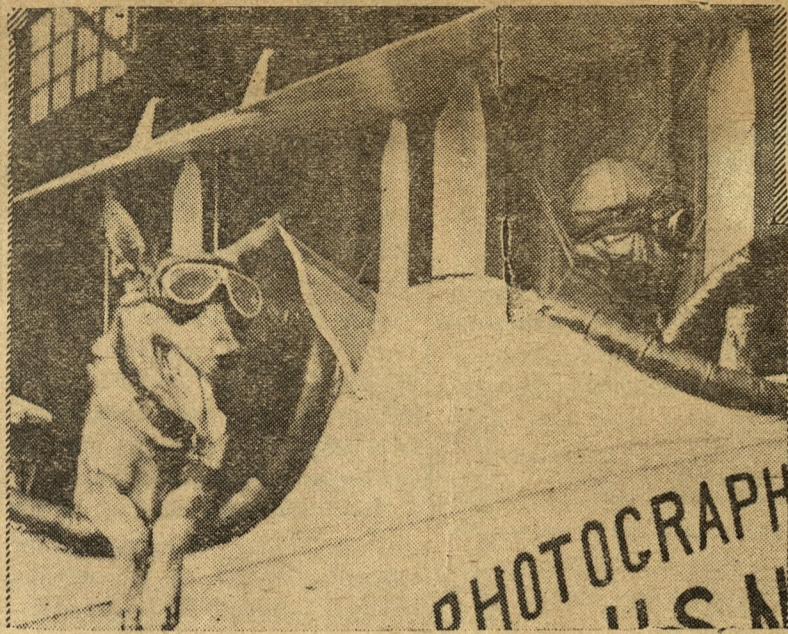
Pariz, Francija. — Kot poroča "Le Matins", se bo takoj po ureditvi ministrske krize v Jugoslaviji vršila konferenca med italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in jugoslovanskim zunanjim ministrom, da se sklene obrambna zveza med obema državama.

Glavni namen nameravane zveze je, da se vzdrži v Srednji Evropi "status quo" ter uredijo razmere v Jadranu.

Razpust nemškega drž. zbora

Berlin, 21. oktobra. — Na prošnjo kabineta je predsednik Ebert danes razpustil nemški državni zbor, ki je bil izvoljen letos v maju. Volitve za novi državni zbor se bodo vršile 6 tednih.

PES KOT ZRAČNI LETALEC

Mornariški letalec poročnik R. D. Lyon ima policijskega psa, katerega pogosto vzame s seboj v aeroplan. Živali zračna vožnja zelo ugaja, kakor zamorete razvideti iz gorenje slike.

MESTROVIČ JE PRIŠEL

Ivan Mestrovič, ki je na glasu kot najboljši sedaj živeči kipar v Evropi, je v torek dne 21. t. m. prispel v New York s parnikom Duilio ter bo priredil razstavo svojih del v Academy of Art v Brooklynu, N. Y. Že dolgo je Mestrovič gojil željo, da bi mu bila dana prilika razstaviti svoja dela v Ameriki.

Ivan Mestrovič je prvič priznanje, ko je leta 1911 razstavil svoja dela v Rimu. Njegov drugi uspeh je bil v Londonu leta 1915. Od tedaj naprej je razpošiljal svoje kipe po vseh krajih Evrope.

Mestrovič je bil rojen leta 1883 na otoku Drniš, kakih 35 milj od dalmatinske obali. V svoji mladosti je bil pastir ter je na paši preganjal čas s tem, da je iz lesa rezljal razne podobe. Oče, opazivši sinovo nadarjenost in veselje, ga je izročil v učenje pri nekem kamnoseku v Splitu, ko je bil star 15 let. Naslednje leto je bil mladi Mestrovič že na poti v akademijo na Dunaju. Tu je preživel nekaj let v pomanjkanju in borbi za obstanek. Navzlic temu pa ga je njegov umetniški duh popeljal v Pariz, kjer je bil nekaj časa pri slavnem francoskem kiparju Rodinu.

DRAGA PROHIBICIJA

Washington, D. C. — Prohibicijski urad je naznanil, da je uveljavljenje prohibicije veljalo zadnja 4 leta 37 življenj vladnih agentov in 50 milijonov stotrideset tisoč dolarjev.

Agentje pa so usmrtili nad 40 kršilcev prohibicijske postave, obrežna mornarica pa 18.

Proračun za leto 1925 znaša 10 milijonov šest sto trideset tisoč dolarjev.

REŠEN ARKTIČNI RAZISKOVALEC

Aberdeen, 21. okt. — Danskega polarnega raziskovalca Petra Freunchena, o katerem se že ni slišalo tri leta, je našel trgovski parnik Sockengen na Bylot otoku v severnem delu Grenlandije. Prsti njegovih nog so bili zmrznjeni in je bil zelo bolan.

Dolgo časa so on in Eskimi živeli ob mesu morskega psa, severnega jelena in rib. Malo pred svojo rešitvijo je odposlal oddelek svojih spremljevalcev s psi in sankami po pomoč, toda jih je vihar prignal nazaj.

Freunchena je rešil kapitan P. H. Pederson s svojim parnikom Sockengen, ki ima samo 100 ton. Na parnik je vzel Freunchena in vse njegove spremljevalce ter pse in sani. Pri Cape York na Grenlandiji je pustil domačine Eskime, Freunchena pa je prepeljal v Upernivik, kjer ga je vzel parnik, ki je vozil na Dansko.

Zaroke v kraljevskih hišah

Rim, Italija. — Kot poroča list Il Mondo, se je belgijski prestolonaslednik, vojvoda Brabantski, zaročil s tretjo hčerko italjanskega kralja, s princesinjo Giovannino. Obenem pa se je zaročil tudi italjanski prestolonaslednik princ Humbert z edino hčerko belgijske kraljevske dvojice, s princesinjo Marijo Jose.

Princesinja Giovannina je stara 17 let, vojvoda Brabantski pa 23 let.

SLAMNIKARJI POZOR!

V sredo 5. novembra ob 8. uri zvečer se bo v dvorani na 62 St. Marks place v New Yorku vršila seja, ki bo za vas velike važnosti. Pride naj vsakdo, ki mu je kaj na tem, da izboljša položaj svojega poklica. Straw Hat Union

LOBOV OČE JE UMRIL VSLED ŽALOSTI

Chicago, Ill., 28. oktobra. — "Kaj more prinesiti bodočnost mojemu nesrečnemu bratu, kot kot grenkost in žalost, temo in obup!"

Tako je pred šestimi tedni govoril Jacob H. Loeb, stric Richarda A. Loeb, ki je bil tedaj skupno z Nathanom Leopoldom zaradi umora mladega Richarda-Franka obsojen na dosmrtno ječo. In včeraj je smrt rešila Alberta H. Loeb življenja, ki zanj ni več imelo nikakega svetlobnega žarka. Umrl je v svoji hiši v Chicago, Ill., v sili hiši, v kateri sta oba morilca izdelovala načrt za grozni zločin. Hiša se nahaja nedaleč od hiše Nathana Leopold in Jakoba Franksa.

Stari Loeb je imel srčno napako, toda po izjavi zdravnikov bi mogel živeti še več let, kajti star je bil samo 56 let. Ko je izvedel, da je njegov sin Richard, njegov najljubši sin izvršil umor, se je zgrudil in od onega dneva naprej je bil bolan. Nemogoče mu je bilo obiskati svojega sina v ječi in nikdar ga ni več videl. Gospa Loeb pa je sina obiskala v čičaški ječi in v Jolietu.

Albert Loeb je bil podpredsednik poznane trgovine Sears, Roebuck & Co in večkratni milijonar. Pred kratkim se je mudil na svojem posestvu v Charleroi, Mich. v upanju, da se mu vrne zdravje. Toda odgnati ni mogel tuge, ki je grizla njegovo očetovsko srečo. Stanje se mu je slabšalo dan za dnevom in pred dvema tednoma se je vrnil na svoj dom v Chicago, da tam umrje. Zapustil je ženo in štiri otroke, kakor tudi tri brate.

ZA LOEB-A IN LEOPOLD-A NI POMILOŠČENJA

Chicago, Ill. — Jakob Franks, oče Richarda Franksa, katerega sta brutalno umorila Loeb in Leopold, je naznanil, da je določil sklad, ki naj bi se po njegovi smrti vporabljal za pobijanje vsakega poskusa, dobiti pomiloščenje za morilca njegovega sina. "Morilca", je rekel stari Franks, "ne smeta nikdar dobiti prostosti. Pod usmiljenim guvernerjem in z zvinitim odvetnikom bi se za nju kmalu dosegla prostost. Ne vem, koliko časa bom še živel, toda tekom svojega življenja bom pobijal vsak poskus, da bi se pravici napravila kaka škoda. Po moji smrti pa bo v ta namen na razpolago sklad."

Proti Mussolinju

Rim, Italija. — Za Mussolinija pomeni velik udarec zaključek zveze pohabljenec, da se ne bodo vdeležili proslave na dan 28. oktobra, češ da je ta proslava samo fašistovska zadeva.

IZ NAŠIH NASELBIN

V Bridgeport, O. je 8. oktobra umrla rojakinja Rozalija Glivar ter je bila 11. oktobra pokopana na Linwood pokopališču. Bolehala je za rakom v glavi. Stara je bila 47 let. Doma je bila iz Trebče vasi pri Žužemberku. Tukaj zapušča poleg moža še 9 otrok od 2 do 23 let. Pripadala je KSKJ.

— 19. oktobra je vlak povozil Antona Leonarda. Star je bil šele 26 let.

V Denver, Colo. se je 15. oktobra ponesrečila Katarina Vukšenič, vdova in mati 7 otrok. Zaposlena je bila v Brown Pales hotelu in ko je prišla zvečer domov, je šla na železniško progno pobirat premog. Nahajala se je med železniškimi vozovi v trenutku, ko je potegnila lokomotiva. Prišla je pod kolesa, ki so ji odtrgala nogo pod kolenom. Pa tudi druga noga ji je bila poškodovana. Najmlajši otrok je star šele poldrugo leto, najstarejši pa 16 in se nahaja v bolnici bolan za sušico. Otroke je vzelo mesto v svojo oskrbo.

V Pueblo, Colo. se nahaja v Park View bolnišnici naš potovalni zastopnik Mr. John Petek. Operiran je bil na slepem črevesu in na želodcu. Stanje se mu vrača na boljše ter zdravniki upajo, da bo kmalu popolnoma okreval, kar mu tudi mi iz srca želimo.

V Clevelandu, O. je nek avtomobil 25. oktobra zadel rojaka Franka Podobnikar, ko se je vračal z dela. Voznik avtomobila je Podobnikarja pobral in odpeljal v bolnišnico.

— 20. oktobra sta dobila poročno dovoljenje Andy Peternel in Ivana Učovnik.

V Forest, Ill. se nahaja v bolnišnici rojak James Kužnik, ki je dalj časa bolehal na jetiki.

V Miners Mills, Pa. sta se ponesrečila rojaka Josip Lampe in Vincenc Stražar. Lampe je po štirih dneh umrl v velikih mukah, Stražarju pa se stanje obrača na boljše.

V Farrel, Pa. se je poročil Lojze Žičkar z Miss Ano Žagar.

V Livingston, Ill. je 20. septembra umrl rojak J. Šisek za jetiko. Bil je član SNPJ in pevskega društva Naprej.

V Joliet, Ill. sta rojaka Jos. Rogina in Jos. Kralj s pestni merila svet. Rogina je bil močno poškodovan. Zadeva se bo poravnala na sodišču.

V Leadville, Colo. je rojak Martin Marcela, podlegel srčni hibi. Bil je eden prvih naseljenčev. Pripadal ni k nobenemu društvu.

V Melstrand, Mich. se je ponesrečil rojak Anton Laurič. V gozdu je sekal drevo, ki ga pa je pri padcu tako nesrečno vdarilo, da mu je zlomilo nogo pod kolenom.

— John Strugar je obljubil vedno zvestobo Mary Strume.

Izgovor

“Tukaj na cesti me ne smeš prijeti pod pazduho. Pomisli samo, ako bi srečala mater!”

“Potem samo rečeš, da sem tvoj brat!”

TVOJ LIST

Vsi davni sni gube se v megli, spomini nekam so odbegli; iz srečnih, nežnih dni, se zdi, ničesar več ostalo ni. . . .

***

Pač eden list! . . .
Ljubezni vir kristalno čist se v njem prelija,
o sreči sladki sniva.

***

In v tihi noči, ko se vse pozabi, skrivnostno list me k sebi vabi in ko ga zrem, mi lice zažari, in v srcu mi ljubezen zagori,

Mimi Arko

Zverinsko postopanje italjanskega maršala z jugoslovanskimi državljani. Kakšno trpljenje sekatur in zaničevanja trpijo naši ljudje na meji, kaže sledeči slučaj:

V soboto 20. sept. je 50 letni dvolastnik Andrej Milavec iz Planine št. 62 nakladal na svojem drugem posestvu v Malnah št. 10 na italjanski strani s še dvema posestnikoma opeko. Ko je bil voz že naložen, je prišel do voza italjanski maršal Giuseppe Rottollo s petimi finančnimi stražniki in vprašal po gospodarju hiše št. 10, nakar pravi Milavec, da je on. Brez vsakih nadaljnjih besed je nato maršalo Milavcu, kateri je stal na sredini, dal močno zausnico. Seveda je to izzivalno početje Milavca tako razburilo, da je maršalu klofuto takoj vrnil, nakar je skočilo pa vseh pet ostalih finančnih stražnikov nad Milavca, katerega so pobili na tla ga suvali s čevlji, ne glede kam je priletelo, nato so ga suvajoč vlekli v rojstno hišo, kjer so ga močno zvezali, položili na posteljo in zvezanega zverinsko pretepli, tako, da mu je z več ran na glavi tekla kri. Tudi ko ga je dan pozneje v pestonjski ječi na prošnjo žene preiskal zdravnik, je isti konstatiral, da je bila srajca po plečih od udarcev vsa krvava. Med tem zverinskim početjem je prihitela v hišo Milavčeva žena, da reši moža, prijeli so pa tudi njo ti junaki, jo davili za vrat, osuvali in vrgli čez prag lastne hiše. Omenjeno bodi, da je Milavčeva žena v šestem mesecu nosečnosti. Ko so finančni stražniki nad zvezanim nesrečnežem svoje junaško delo opravili, so Milavca močno zvezanega, gologlavega in brez suknje odpeljali v Kačjo vas k zaslisevanju in od tam v Postojno. Med potjo je prihitela 75 letna Milavčeva mati do sina, ter ga vprašala, kaj je vendar storil? Kakor hitro pa je Milavec odprl usta, ga je junaški maršalo zvezanega, od zadaj po plešasti glavi s palico udaril. Seveda, ko je bil Milavec zaslišán, je bil vsemu le on kriv, dasiravno so bile pri celem aktu civilne priče navzoče, katerih pa Italjani enostavno niso hoteli zaslišati. Tudi se je drugi dan izrazil maršalo, da ako ne bi bilo toliko ljubečih navzočih, bi Milavca enostavno ustrelil, res saj bi itak priče manjkale. Nesrečnež čaka sedaj v po-

stonjskih ječah “pravilne” italjanske obsodbe.

To barbarsko, zverinsko in izzivalno početje “kulturne” Italije jasno kaže, kakšni reveži smo obmejni prebivalci, kateri že šesto leto povojni mnogo več trpimo kakor ob času vojne. Ljudstvo je silno ogorčeno; vedno se nam obeta, da bo meja kmalu rešena, po časopisih se pa bere o prijateljskih pogodbah med Jugoslavijo in Italije, italjanski finančni stražniki pa med tem časom pobijajo naše ljudi zvezane v njih rojstnih hišah.

“RDEČA” GROFICA

V pondeljek je prišla v New York grofica Katarina Karoly, žena bivšega ogrskega ministrskega predsednika grofa Mihaela Karolyja, toda naselniške oblasti so jo pridržale na parniku George Washington, ker so oblasti dobile naznanilo, da je naklonjena boljševskim idejam in da namestila svoj čas v Ameriki porabiti za komunistična predavanja.

Naselniški komisar jo je naslednji dan na podlagi preiskave izpustil. Grofica se je smejala, ko so ji povedali, da so jo nekatere osebe razglasile za nevarno in da je na Ogrskem poznana pod imenom “Rdeča Katarina”. Pripadala je, da je socialistinja, da pa se ne nagiblje proti komunizmu.

V svoji lepi in moderni obleki grofica izgleda bolj kot kaka Amerikanka kot pa tujka. Prišla je sem z jugoslovanskim potnim listom, katerega ji je viziral ameriški konzul v Londonu.

V Ameriko je prišla na povabilo nekaterih Amerikank ter bo tekom treh mesecev svojega bivanja v tej deželi predavala o predmetih: Ogrska in evropski mir, zakaj sem izgnanka in poslednje tri ogrske revolucije.”

Na povelje iz Washingtona je bilo na pomolu v njeno varnost postavljenih 50 detektivov, ker je državni department dobil več pisem, v katerih se grofici grozi s smrtjo.

V šoli

Učitelj: Kako izgleda vol?

Tonček dvigne roko kot običajno in učitelj pokliče: No, Tonček?

Tonček: Vzamite zrcalo in se pogledite.

Učitelj: Ka-a-a-j!

Tonček: Gospod učitelj, na čelu imate črno liso.

NAZNANILO IN SVATA

Globoke žalosti potrjuje naznanjamo vsem sorodnikom, znanim in prijateljem, da je vsega mnogochi poklical k sebi našega skrbnega soproga, oziroma očeta in brata

VINCENCA ŠKRABAR

Previden s svetimi zakramenti se je preselil v boljšo domovino v najlepši dobi 36 let dne 20. oktobra 1924. Pogreb se je vršil dne 23. okt. od slovenske cerkve v New Yorku na pokopališče sv. Trojice.

Prav iskreno se zahvaljujemo g. župniku Father Ben. Snój, ki je opravil zanj sv. mašo in ga spremil na pokopališče. Zahvaljujemo se za prekrasne vence družinam Frank in Lovrenc Giovanelli, Mr. in Mrs. Pirnat, Mrs. Mitzell, Mr. in Mrs. Ganser, Mrs. Hackebul, Mrs. Hamman, Mr. in Mrs. Grimm. Prav lepo se zahvaljujemo za krasni venec delavkam New England Hat Co. in Knox Factory, Slov. D. P. Društvu za krasni venec in za takoj izplačano posmrtnino, hvala Slov. godbi za dar mesto venca. Prav lepa hvala Mr. Val. Kobilca, ki je radevolje prečul dve noči ob njegovih krsti. Hvala Mr. Remsu za krasne besede ob njegovi odprtih krsti. Lepa hvala vsem, ki so ga obiskali ob mrtvaškem odru in ga spemili k večnemu počitku. Hvala sploh vsem, ki so nam pomagali v tej težki uri in nam izrekli sožalje.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin. Ti pa, dragi soprog, počivaj v miru!

Žalujoci ostali:

Agnes Škrabar, soproga, Vincenc sin, Mimi, hčerka, Lucija Škrabar Marjeta omož. Patelli, sestre, Lovro, brat v starem kraju. Brooklyn, N. Y. 28. oktob. 1924

HIŠA NAPRODAJ

za 2 družini, z opeko zidana, na lepem prostoru. Najlepša prilika. Za pojasnila vprašajte na naslovu: Katarina Gabrič, 323 Alpha Place, Ridgewood, L. I., ali pa telefonirajte: Evergreen 0986.

Dr. M. J. Pleše

zobozdravnik

ordinira

242 East 72nd Street
New York City
ob pondeljkih in petkih
Tel. Rhineland 2065

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 1445

Ob nedeljah ordinira po dogovoru.

Tel.: Dry Dock 4142

Arpad Hall

VELIKA DVORANA ZA SVATBE, — — — — —

— — — — — SEJE, PLESE IN ZABAVE

BILJARDI

CHARLES EBERSTEIN, lastnik

431 E. 6th St.

New York, N. Y.

AMERIKANCI NA KITAJSKEM

Slika nam predstavlja posadko ameriške bojne mornarice, ki v sedanji kitajski meščanski vojni varuje ameriško naselbino v Šanghaju pred škodo po vojujočih se strankah.

RASPUTOVA SMRT

Znano je, da je bil v jeseni 1916 umorjen v Petrogradu Grigorij Jefimovič, znan pod imenom Rasputin, ki je imel neverjetno moč in posegal celo v politiko. Ženske so naravnost norele za njim. Vdana mu je bila tudi pokojna carica Aleksandra, ki ga je vedno povsod ščitila. O Rasputinovem tragičnem koncu prihajajo sedaj na dan podrobnosti, ki so bile doslej večinoma neznane. Čitatelje bo gotovo zanimalo, kako so odstranili njegovi nasprotniki tega pred 10 leti naravnost vsega močnega moža.

Dvorni krogi v Petrogradu, ki so videli v Rasputinovem vplivu propad Rusije, so postajali vedno bolj ogorčeni nanj. Misel, da bi "starca", kakor so ga splošno nazivali, spravili s poti, se je prvokrat porodila v jeseni leta 1916. v možganih takratnega častniškega namestnika in carjevega ordonančnega častnika kneza Jusupova. V novembru je bila pri poslancu Periškeviču, ki je bil vodja ruskega Rdečega križa, konferenca med njim in Jusupovim, katere se je udeležil tudi veliki knez Dmitrij Pavlovič. Sklenili so, da spravijo Rasputina, v katerem so videli veliko nevarnost za deželo in dinastijo, s poti, in sicer z zastrupljenjem. V to svrhu so nameravali pečaviti Rasputina na večerjo k Jusupovu in ga pri tej priliki zastrupiti. Da bi bili svoje žrtve bolj gotovi, so sporočili Rasputinu, da se udeleži večerje tudi mlada grofica P. S. A., ki se mu je zelo dopadla. Umor je bil določen za 16. novembra 1916. V stvar je bil zapleten tudi poročnik Lazarev in kasnejši poslanik vlade Kercenskega, Maklakov.

Rasputin je prišel res okrog polnoči h knezu Jusupovu, pri katerem so bili že zbrani zarotniki. Jusupov je prilil vinu, ki je bilo določeno za Rasputina, nekaj strupa, razen tega je bilo v sladkarije primešanega tudi precej ciankalija. Rasputin je najbrže ekaj sumil, ker se ni dotaknil pijače in jedi. Vsled tega so zarotniki sklenili, da je treba hitro

nastopiti, sicer jim žrtev uide. Knez Jusupov je naenkrat potegnil iz žepa revolver in "starca" ustrelil. Rasputin je padel, očitno smrtno zadet. Ko pa so knez in njegovi gostje zapustili sobo, je prišel k sebi, vstal in se vlekel skozi celo vrsto sob in dospel končno na presto. Tu so ga pa morilci zapazili in Puriškevič je ustrelil še enkrat nanj in ga tokrat dobro pogodil. Rasputina ni bilo več med živimi.

Truplo so hitro zavili v pripravljeno rjavo in ga v avtomobilu prepeljali k Nevi, kjer so ga neopaženo vrgli v reko. Dasi so morilci postopali z vso previdnostjo, vendar niso mogli izbrisati vseh sledov. Ob mostu in v veži, kjer je bil Rasputin v drugič ustreljen, je bilo polno krvi. Jusupov je koj nato ustrelil v veži svoje palače psa in kasneje izjavil, da je pes vso vežo pokrvalil.

Iz raznih malenkosti, ki so jih morilci v naglici prezrli, je sum takoj drugi dan, ko so pogrešali Rasputina, letel na kneza Jusupova, o katerem so vedeli, da je njegov najhujši sovražnik. Mladí knez je sicer takoj poslal carici Aleksandri obširno pismo, v katerem je zatrjeval svojo popolno nedolžnost na smrti Rasputina in je dejal, da ga omenjeno noč sploh ni bilo pri njem. Carica se ni zadovoljila s to izjavo in je takoj zahtevala natančno poročilo o dogodkih v kritični noči v palači Jusupovi. Knez je takoj odpotoval k svoji ženi na Krim. Tudi veliki knez Dmitrij Pavlovič, poslanec Puriškevič in ostali morilci, so naglo zapustili Petrograd, da se odtegnejo jezi carice.

Carica Aleksandra je medtem alarmirala vso tajno policijo Rusije, ki se ji je končno posrečilo najti truplo umorjenega Rasputina, ki ga je dala pokopati z vsemi častmi. Notranji minister Protopopov je dobil nalog, naj skupaj s poveljnikom orožništva generalom Popovim vodi preiskavo z vso energijo. Par dni potem pa je dobilo pristojno oblastvo nalog, naj se vsa zadeva ustavi, kar se je tudi nemudoma zgodilo.

Čuden dokaz

Veliki angleški naravoslovec Huxley je nekega dne izrekel presenetljivo trditev, da se imajo Angleži za svojo zdravo pleme zahvaliti starim devicam.

Na vprašanje, kakšen dokaz more navesti za to neverjetno trditev je Huxley odgovoril:

"Svojo veliko moč dobiva Anglež od dobre govedine. Vol najboljše uspeva, ako se ga krmi z rdečo deteljo. Detelja pa potrebuje za oplojenje žuželke, posebno čmrle. Največja sovražnica čmrle pa je poljska miš. Kdo pa

vživa poljsko miš? Mačka. Največja prijateljica in gojiteljica mačke pa je stara devica. Torej je iz tega razvidno, da se imamo za svojo moč v prvi vrsti zahvaliti starim devicam! Quod erat demonstrandum! (Kar je bilo treba dokazati.)

Trgovsko pismo

Gospod Mendelsohn narekuje tipkariči naslednje pismo:

Cenjeni gospod: — Kdo mi je obljubil, da mi bo plačal vse do zadnje pare? Vi! — Kdo ni držal besede? Vi! — Kdo je tedaj ločev? ... Vaš vdani Mendelsohn.

Telef.: Orchard 2208.

Philip Stauber
TOBACCONIST & IMPORTER

tobaka, pip iz morske pene in jantarjevih ustnikov

— — — Pošilja tudi po pošti — — —

128 St. Marks Place, blizu Ave A New York, N. Y.

DIREKTNO POMORSKO ZVEZO
z domovino nudi JUGOSLOVANOM
COSULICH LINIJA

koje parniki plujejo iz New Yorka na Dubrovnik in Trst.

Parnik **Presidente Wilson** odpluje 29. novembra.

Parnik **Martha Washington** odpluje 6. dec.

Potniki III. razreda so nastanjeni v kabinah.

Vožnja III. razreda do Trsta znaša: Na **Presidente Wilson** \$100, na **Martha Washington** pa \$95.

Za nadaljna pojasnila se obrnite do pooblaščenih agentov ali pa na

PHELPS BROS & Co.
2 West Street, New York, N. Y.

BODITE PREVIDNI!

Predno kupite kako posestvo, se morate najprej prepričati, če je prosto dolgov. Pazite, da bo kupno-pismo ali pooblastilo pravilno sestavljeno, ker bi v nasprotnem slučaju imeli pozneje sitnost. Ne posodite denarja nikomur brez pravilne obveznice ali dolžnega pisma. Plačajte dolgove samo proti pravilnim pobotnicam. Napravite testament sedaj, ko ste zdravi, jutri bo mogoče prepozno. Poverite vse svoje notarske posle za Ameriko in stari kraj edinole izkušenemu notarju, ker samo na ta način bodo Vaše koristi zavarovane. V vsakem slučaju se pa obrnite najprej na:

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR,
206 Bakewell Bldg. (Nasproti sodnije). Pittsburg, Pa.

JOSEPH CESARK
REAL ESTATE

Prodaja hiše in lote. Odprto ves dan do 9 zvečer.

42 Halleck Ave. Ridgewood, L. I.

Telephon: Evergreen 6566

ANTHONY BIRK

Sobni slikar in pleskar

359 Grove Street

Brooklyn, (Ridgewood), N. Y.

SE PRIPOROČA ROJAKOM ZA OBILNA NAROČILA
CENE ZMERNE — DELO ZANESLJIVO

Telefon: Evergreen 5506.

NAŠ DOM

(Our Home)

Slovenian Weekly issued every Thursday

Owned and published by: NAŠ DOM PUBLISHING CO. Inc.

Dr. M. J. Pleše, Pres.; Ignacij Hudé, Manager

Office: 261 East 10th Street, New York, N. Y.

Slovenski tednik za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo. Izhaja vsak četrtek. Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina, ki jo je poslati vnaprej, znaša \$2.00 za vse leto, \$1.00 za pol leta.

Za Evropo za vse leto \$2.50

Dopise, članke, naročnino in sploh vse, kar ima stik z uredništvom ali upravništvom, naj se pošlje na naslov:

NAŠ DOM, 261 East 10th Street, New York, N. Y.

VOLILCI STORITE SVOJO DOLŽNOST!

Prihodnji terek so volitve za predsednika Združenih držav, kakor tudi razne federalne, državne, okrajne in druge urade. Najvažnejša je seveda volitev za predsednika, kongresmanov in zveznih senatorjev, od katerih zavisi v znatni meri blagostanje naše republike za prihodnja štiri leta in deloma tudi za več let pozneje. Že iz tega razloga volilec in volilkam ne sme in ne more biti vseeno, kako bodo volitve izpadle. Že takojšnji praktični interesi vsakdanjega življenja nalagajo torej vsakemu volilcu dolžnost da — voli!

Poleg tega pa obstoja ravno sedaj še ena druga okolnost, ki brezpogojno zahteva zlasti od vsakega delavca — volilca, da manifestira svoje politično mišljenje! Ta okolnost je splošna sedanja nejasnost tako v naši domači kakor tudi zunanji politiki, dalje pa tudi v gospodarskem in socialnem naziranju.

Danes imamo v javnem življenju naše republike toliko in tako različnih naziranj o vsakem važnem vprašanju, da se skoro nihče več ne spozna, pri čem da je. Vsi zastopniki posameznih teh naziranj kriče, da je edino njihovo naziranje pravilno in da se opira na večino narodne volje.

Kdo izmed teh ima prav? Kdo je opravičen do trditve, da je večina naroda za njim?

Ker so ta različna mnenja in naziranja grupirna v posamezne politične stranke, za katere bodo volilci prihodnji terek glasovali, je jasno razvidno, da bodo prihodnje volitve pokazale mišljenje naroda.

Poleg takojšnjih praktičnih interesov zahteva torej tudi nujna potreba po razčiščenju obstoječe nejasnosti, da gre vsak volilec in vsaka volilka na volišče in s svojo glasovnico pove kaj hoče in česa noče ter tako javnim funkcionarjem izroči svoj opomin, oziroma svoj ukaz.

Ako vsi milijoni ameriških volilcev glasujejo, bo imel vsakdo po prešteti glasovih jasno sliko o tem, koliko ljudi misli tako kakor on in koliko drugače in politična demagogija bo vsaj za nekaj let potisnjena v ozadje, dočim v sedanji nejasnosti vsepovsod triumfira.

Tretji in najvažnejši razlog, zakaj mora zlasti vsak delavni človek-volilec javno manifestirati svoje mnenje pri prihodnjih predsedniških volitvah, je vprašanje ustanovitve nove politične stranke za industrijske delavce in farmerje in vse one druge elemente, ki imajo smisel za pravično gospodarsko in socialno politiko.

Ako dobi La Follette, oziroma njegova napredna stranka dovolj glasov ter se tako prepriča, da je prišel čas za novo resno in praktično stranko ter da so ljudje tudi zreli za njo, tedaj vstanovitev take posebne stranke ostane samo vprašanje kratkega časa; ako pa nasprotno La Follettova stranka dobi le razmeroma majhno število glasov, potem pa je vprašanje take stranke, od katere more delavni človek res pričakovati hitrega in zadostnega izboljšanja, potisnjeno na jako nezanesljivo tehtnico!

Ker je "Naš Dom" nestranski list, ne more nikomur narekovati, za katero stranko naj kdo glasuje in za katero ne, lahko pa na svoje čitatelje—volilce apelira, da naj vsakdo izmed njih prihodnji terek izvrši svojo državljansko dolžnost.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

Ameriškim šolam, tako normalkam kakor tudi višjim, se lahko očita marsikatera pomanjkljivost, ne more pa se jim očitati, da niso praktične, to se pravi, da je njihov pouk tako urejen, da zluži potrebam vsakdanjega življenja v čim največji meri. Da je temu res tako, nam dokazuje posebno zanimivi slučaj iz Minneapolisa, Minn., kjer je šolski superintendent Webster predlagal, da se uvede v javne šole pouk o lepotičnjstvu, pred vsem o ženskem lepotičnjstvu seveda. Pod tem se ima razumeti ono delo, ki spada v takozvani "Beauty Parlor".

Povsem naravno je, da je tak predlog od strani šolskega voditelja vzbudil precej prerekanja tako doma, kakor tudi izven Minneapolisa. Predsednik domačega šolskega odbora je imenoval ta predlog naravnost zločinski, češ, da je v šolah že itak preveč gizdavosti in pokvarjenosti. Webster pa mu je odgovoril, da rezanje žen-

skih las in pa "zglancanje" nohtov je tu, če je to komu prav ali ne, ter da je danes povpraševanje po izučeni "lepotičaricah" zelo veliko in da je zato dolžnost šole, da izuri svoje učence v tem poslu, češ, da je dolžnost šole usposobiti učence za služenje vsakdanjega kruha.

Predlog ravnatelja Webstra je kljub sedanji splošni ničemurnosti precej "radikalen", toda dokler bo lepotičenje nudilo toliko in tako lepega zaslužka, toliko časa se bodo ljudje z njim pečali in ravno iz istega razloga ga bo morala sprejeti tudi šola za svoj učni predmet prej ali slej. Čim prej, toliko bolje! Sicer pa ljudje danes smatrajo za opravičeno in dobro, kar so še včeraj grajali in zametavali. Saj niti ni posebno dolgo od tega, ko so ljudje trdili, da je človek na boljšem, ako ne zna niti pisati, niti brati.

EN STROJ ZA 5,400,000 MOŽ

General Electric Co. je pred kratkim dovršila gigantski parni generator, ki bo produciral 80,000 konjskih sil ali 60,000 kilovatov.

Idejo za ta stroj je podal že pokojni veleum na polju elektrike Dr. Chas P. Steinmetz. On je tudi pojasnil praktični pomen stroja in sicer na tale način:

Vsaka konjska sila je enaka mišičnemu delu 22½ mož. 80,000 konjskih sil je torej enakih delu 1,800,000 mož. Toda človek ne more delati 24 ur skupaj, temveč samo osem ur. Nasproti temu pa stroj dela neprestano 24 ur, torej opravi v tem času delo treh šihrov. V našem slučaju je torej treba vzeti 1,800,000 mož v treh šihrih, to je 5,400,000 na 24 ur.

Ako sedaj pomislimo, da je pred državljansko vojno število črnih sužnjev v Združenih državah znašalo 4,700,000 in ako dalje pomislimo, da približno ena tretjina od teh ni opravljala dela, pridemo do zaključka, da bo novi orjaški stroj v stanu ustvarjati malodane dvakrat toliko delavne sile, kakor so jo producirali vsi naši črni sužnji okoli leta 1861.

ZNAMENITOSTI AMERIŠKEGA GLAVNEGA MESTA

Kraj za narodno prestolico, Washington, D. C., ponos vsakega Amerikanca, je bil izbran leta 1790. Kapitol je eno najlepših javnih poslopij na svetu. Marmornata tla obokanega vzhodnega pročelja, kjer so predsedniki inaugurirani, so bila priča vresnčenja več plitčnih želja in pogreb več razbitih upanj, kot katerakoli mramorna plošča na svetu.

Bela hiša — dom ameriških predsednikov od predsednika Adamsa leta 1800 naprej — stoji na prostoru, katerega je izbral predsednik Washington leta 1791. Vogalni kamen je bil postavljen leta 1792. proti koncu Washingtonovega prvega termina. Vogalni kamen za kapitol je položil Washington leta 1793. Vogalni kamen Washingtonovega spomenika je bil položen, ko je bil Polk najvišji uradnik dežele.

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE

Izraelce je vzelo celih 40 let, da so prišli skozi Sinajsko puščavo. Sedaj pa je majhen ameriški avtomobil naredil isto pot v — štirih urah. Vsaka stvar ob svojem času.

***

Japonske frizerke so imele pred kratkim svojo konvencijo. Na dnevni red je prišla tudi bojazen, da bi utegnile Japonke slediti vzgledu svojih belih sester in si dati porezati ali "babati" lase. Da se obvarujejo te nesreče, je konvencija poslala na svetišče v Gangen posebno molitev s prošnjo, da naj ne da takih misli japonskim ženam. — Na tem svetu ima pač vsakdo svoje nadloge!

***

Dnevnik "Transcript" v Bostonu poroča, da imamo v Združenih državah 1,270,816 postav ali zakonov. Ker nimamo povoda, da bi dvomili v te številke, se moramo sprijazniti z mislijo, da se delajo postave zaradi postav, a ne zaradi ljudi.

***

Na Angleškem so priredili nenavadno dirko med človekom in konjem. Trajala je šest dni. Mož kakor tudi konj sta tekla po deset ur na dan. Mož jev tem času pretekel 345 milj, a konj samo 337 milj. Zmagal je torej človek. Ta dirka konjem ravno ne dela časti, toda kot olajševalna okolščina se konju lahko šteje to, da je moral konj nositi jezdeca, dočim je bil človek brez bremena, kar je nazadnje precejšnja razlika!

***

Sedaj ko živimo v dobi fašistov in ricinusovega olja (castoria oil), je zanimivo vedeti, da so kemični inženirji iznajdli novo uporabo za to olje in sicer za mazanje vozniških osi. Baje se to olje rabi na kitajskih železnicah. Ta vest pa naj ne bo otrokom v nikako tolažbo, ker je tega olja dovolj na svetu, da ga bode tudi zanje dovolj ostalo kljub novi obilni uporabi.

"Mati!" je šepetal francoski pisatelj Anatole France pred svojo smrtjo, "bolan sem" ..... "Mati".....

***

Ne cbupaj pri prvem udarcu! Čim več udarcev, večji odpor — večji pogum, kajti življenje je boj — in boj je življenje!

***

Valovi butajo ob čeri našega življenja, toda naš korak je obrnjen naprej. Bojazni ne poznamo, ker gremo solncu nasproti.

Nasveti za dom

Čiščenje zlatine in srebrnine

Prstani, zapestnice, verižice in razni nakiti iz zlata ali srebra se lepo očistijo na sledeči način:

Nareži v toplo vodo nekoliko pralnega mila boljše vrste. Položi v to milnico stvari, ki jih nameravaš očistiti in pusti jih četrtr ure notri. Potem vzemi mehko krtačico in jih dobro izčisti. Ako so stvari zelo zaprašene in zamazane, prilij tej vodi par kapljic salmijaka in nekoliko nastrgane krede. Nikdar pa ne smeš rabiti za čiščenje dišečega mila, ki vsebuje dostikrat prav mnogo žveplenastih snovi, katere povzročajo, da postane zlatina motna. Nato izplakni zlatino še v mrzli vodi. Potem jo položi med dve platneni ruti ter previdno in skrbno izbrisi in obesi ali položi k topli peči, da se popolnoma v vseh delih posuši. Od vlage motna zlatina se da lepo očistiti tudi s čebulo, katera se prereže in ž njo obdrgne zlato. Namazano se pusti kaki dve uri, potem se pa zbrše z mehko volneno krpo ali z jelenovo kožico.

Železne kline obvarujemo rje

Žeblice ali razne železne kline, katere rabimo na prostem za sušenje perila, hitro napade rja. Te žeblice obvarujemo rje, ako jih razbelimo in močno razbeljene pomočimo v mrzlo laneno olje.

Kako očistiš srebrno posodo?

Srebrna posoda, ki se vsak dan rabi, se ohrani čista in svetla, ako jo deneš v primerno veliko posodo in poliješ z vrelo vodo, v kateri so bile prekuhanе krompirjeve lupine. Čez nekaj časa omij posodo z mehko čisto krpo, pe-

mij še enkrat v topli vodi in z drugo mehko krpo posuši. Tako ostane srebrna posoda vedno kakor nova.

Kako očistiš steklenice?

Za čiščenje steklenic, posebno temnih, nikdar ne porablaj svinčenega zrnja, ker pušča vedno v steklenicah nekaj svinca, ki ga odplavljajo nalite tekočine ter ga privajajo v naš želodec, kar zdravju močno škoduje. — Za čiščenje so dobre zdrebljene jajčje lupine. Izvrstni sredstvi sta tudi mlačen jesih in pesek. S to zmesjo posodo dobro izmij in nato izplakni z mlačno vodo. Tudi najbolj umazana steklenica se da tako hitro in dobro očistiti, poleg tega pa steklo pri tem ne trpi.

Neprijeten duh steklenic

Iz steklenic odstraniš neprijeten duh, če deneš vanje nekaj oglja ter ga pustiš nekoliko časa notri in potem steklenice dobro izmiješ.

Steklenice, ki jih rabiš za olje

osnažiš čisto le z žaganjem.

Napolni oljnato steklenico s toplo vodo in z žaganjem ter jo dobro pretrešaj, potem pa še izmij s toplo vodo, ki si ji pridjala nekoliko sode, ter splakni z mrzlo vodo. Steklo postane popolnoma čisto.

Pranje svilnatih rut

Svilnate rute se ne namakajo, prati se morajo posamezno druga za drugo. V dve posodi se pripravi deževnica in v vsako izmed obeh se vlije nekoliko špirta. Ruta se naglo namili z dobrim milom ter lahko opere v obeh za to pripravljenih vedah. Potem se uravna v belo, čisto ruto, se malo pusti in lahko zlika z neprevročim železom. Svilnate rute se pa pero tudi na drugi način: V

kvart mrzle vode se vmešata dva rumenjaka. Ruta se v tej vodi izpere in potem dobro preplakne v čisti vodi. Uravna se v čisto ruto in se zlika.

Presajanje oči

Mlademu ogrskemu biologistu

VLAHOV
želodčna grenčica
izdelovana in napolnjena v Zadru Dalmacija
od leta 1861.

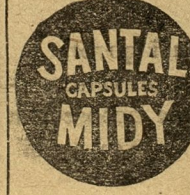
Romano Vlahov
Odlikovana z 20 zlatimi kolajnami
Naprodaj v vseh drogerijah, delikatesah in grocerijah

Rabimo zastopnike za prodajo proti proviziji v vsakem mestu
V. LANGMANN, INC.
97-99 Sixth Ave., New York,

Teodorju Koppanyju se je po dolgih poskusih posrečilo presaditi oči ne samo pri živalih nižje vrste, temveč tudi pri podganah in zajcih. Oko, ne samo da priraste na novem prostoru, temveč žival z novim očesom tudi vidi.

LAHKO VZETI — TAKOJ POMAGA PROTI KATARU NA MEHURJU

in pri vseh URINSKIH IZLOČBAH
Vsaka pilula nosi ime

Varujte se ponaredb! Dobi se pri vseh drugistih!

Tel.: Orchard 2432

Mesar

JOHN MELCHNER

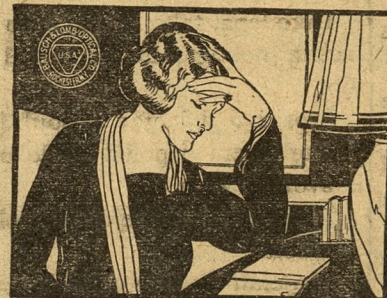
priporoča svoje vedno sveže in suho meso ter klobase

16 - 1st Ave. New York, N. Y.

Glavobol?

Zakaj bi se ne dali preiskati, da bi se tako dognalo, ako Vaš glavobol ne izvira iz prenapetih očesnih živcev.

Po preiskavi Vam bom lahko povedal, ako bodo očala pomagala ali ne.

Dr. BENJ. SILVERSTEIN
Očesni zdravnik

Bible House, Soba 77

Astor Place, med 3rd in 4th Aves., New York, N. Y.

— o Telephon: Stuyvesant 5705. —

Bil je prej na: 66 St. Marks Place

Slovenske grafofonske plošče

Odeon

- 24001—Pod oknom, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- ..... Pri zibeli, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24002—Naš maček je ljubco imel, — poje kvartet "Ljubljana"
- Po celi vasi lučke ni, — poje kvartet "Ljubljana"
- 24003—Jadransko morje, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- Čolničku, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24004—Kako je Krjavelj hudiča presekal, — pripoveduje A. Verovšek
- Krjavelj na Slemenicah, — pripoveduje A. Verovšek
- 24005—Podoknica iz "Teharski plemiči", — poje operni basist Križaj
- Sezidal sem si vinski hram, — poje operni basist Križaj
- 24006—O te ženske, — poje spevokomik J. Povhe
- Ljubljanski postrešek, — kuplet, poje spevokomik J. Povhe
- 24007—Oj ta soldaški boben, — kuplet, poje moški kvartet "Ljubljana"
- Slabo sveča je brlela, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24008—Ko pridemo na sred vasi, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- Prav lepo mi poje črni kos, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24009—Pogled na nedolžno oko, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- Razstane, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24010—Oj zlata vinska kaplja ti, — poje spevokomik Josip Povhe
- Izbršimo to, — šaljiva, poje spevokomik Josip Povhe
- 24011—Legijonarji (Boštjan Jež) — proizvaja A. Verovšek
- Legijonarji (Jež in Barba), — proizvaja A. Verovšek
- 24012—Joža s Polan za pričo pozvan, — šaljiva, A. Verovšek
- Bog in osel ali vesoljni potop, — proizvaja Anton Verovšek
- 24013—Miramarska mazurka, — igra ameriška godba
- Ohajska krasotica, — igra ameriška godba
- 24014—Slovenska četvorka, — svira slovenska godba
- Bleški valovčki, — svira slovenska godba
- 24015—Ciganska sirota — poje moški kvartet "Ljubljana"
- Je pa davi slanica padla, — poje moški kvartet "Ljubljana"
- 24016—Pozdrav z Gorenjskega, domači valček — svira slovenska godba
- Mariborski lendler, — svira slovenska godba

Vse te plošče so bile rekordirane v starem kraju. Izvzeti sta samo plošči št. 24013 in 24014, ki sta bili rekordirani tukaj. Cena posameznim ploščam je 75¢ (brez poštnine). Dobe se pri:

Joseph Vogric Inc.

BOX 8, STATION D, NEW YORK, N. Y.

GEORGE BRAUTIGAM

439 East No. 9th Str.

New York, N. Y.

POGREBNIK IN BALZAMIRAR

Se priporoča Slovencem v New

Yorku

Telephone Orchard 2495

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912

Of Naš Dom, published weekly at New York, N. Y. for Oct. 1st 1924.

State of New York, County of New York:— Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid appeared Mr. Ignace Hude, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Naš Dom" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc. to wit:

1. Publisher: Naš Dom Publishing Co. Inc., 261 E. 10 St. N. Y. City. Editor, managing Editor, and business manager: Ignace Hude, 261 E. 10th Street, New York, N. Y.

2. Owner: Nas Dom Publishing Co. Inc. 261 E. 10 St. New York City. M. J. Plese, M. D., 2399 Silver St., Ridgewood, L. I. Jugoslav American Corp. 1055 Forest Ave., Ridgewood, L. I. M. J. Plese, M. D. pres. 2399 Silver St., Ridgewood, L. I.

3) That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: Mergenthaler Linotype Co., 29 Ryerson St. Brooklyn, N.Y.

4) That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Ignace Hude, business manager

Sworn to and subscribed before me this 1st day of October, 1924
Voldemar T. Kruglak, Notary Public. My commission exp. 3/30, 1926

PRAVI VZROK

Vsak dan se čita v časopisih, da je bil ta ali oni poslan za železno ograjo. — Rop, umor, požig —

Zakaj so to napravili?

Včasih kdo pove.

Včasih sodišče izvleče iz njih.

In včasih ne povedo.

Tudi jaz nisem.

Vsi imajo kakšen izgovor.

Jaz pa govorim o pravem, resničnem vzroku, ki je neposreden povod zločina, za katerega so bili obsojeni.

Jaz nisem povedal vzroka, niti tekom obravnave, tudi ne v štirih letih zapora.

Toda sedaj povem. Zakaj?

Prvič: ona je mrtva in ne more ji škodovati. In drugič, zdaj, ko morem govoriti, bi rad videl, da moji prijatelji o tem izvedo. Sicer ne dam svojega pravega imena, toda oni, ki me poznajo, me bodo spoznali po tej povesti.

Jaz sem goljuf.

Podpisal sem ček nekoga drugega za nekaj nad 2 tisoč dolarjev; natančno \$2183.85.

Da, podpisal sem na ček ime drugega ter sem ga vnovčil.

Ko so me prijeli, nisem imel več denarja. Rekel sem, da sem ga zapravil.

Bil sem blagajnik pri banki. Lepo delo pri banki, dobra plača, izvanredna prilika za napredovanje.

Oče in mati sta bila mrtva, jaz nisem bil oženjen. Za nikogar mi ni bilo treba skrbeti.

Niti policija, niti bančni uradniki niso mogli razumeti, zakaj sem to storil.

Rekel sem kratko, da sem potreboval denar. Tako sem bil potegnjjen iz človeške družbe. — Pet let! In srečen sem bil, da ni bilo več.

Toda sedaj — bom povedal.

Njeno ime je bilo Beatrice Chafin. Bila je najlepša ženska, ki sem jo kedaj videl.

Mrs. Beatrice Chafin.

To ime je bilo na njeni hranilni knjižici.

Prišla je v banko k mojemu oknu in je vložila \$25.00.

Več ur po njenem odhodu so moje misli obletavale njeno lepo, vitko postavo. Kot roža je šla od mene, krvavo rdeča roža, v polnem cvetju, v popolnosti svoje lepote.

Njen nasmeh je spominjal na solzo, okoli bliščočih oči je ležala tiha bolelost.

Ni bila več tako mlada; sodil sem jo na trideset.

Toda navzlic temu je bila najlepša žena, kar sem jih še videl.

Tedaj sem imel komaj 21 let. Bil sem lačen ljubezni; ravno v oni občutljivi dobi, kjer ideal mladosti premaga vse praktične pomisleke in ko je razlika v starosti brez pomena.

In tako sem se zelo zaljubil v Beatrice Chafin mnogo prej, kot pa me je poznala drugače kot bančnega uradnika.

V banko je pogosto prihajala in njene vloge in dvigi so bili tako majhni, da sem čutil do nje usmiljenje, pa tudi radovednost.

Vložila je 5 dolarjev, dvignila jih 7. Prišla ni cel teden, ko sem hrepenel po njej; nato je dvignila

dva dolarja in zopet vložila enega.

V tej stvari je moralo biti nekaj posebnega. V nobenem času ni imela več v banki kot 35 dolarjev.

Ta okolščina in njena ponošena obleka ter dve deklici, kateri je včasih pripeljala s seboj, vse to je govorilo dovolj glasno o boju za obstanek, katerega je polagoma izgubljala.

Njeni prihranki so se vedno manjšali. Slednjič je imela samo še dva dolarja.

In nekega jutra je prišla počasi omahujoče, zabreklih oči in je vprašala:

“Ali — ali mislite, da bi mi banka posodila 5 dolarjev do danes zvečer?”

Nato je zarudela. To vprašanje je ranilo njen ponos.

Kar se pa tiče mene, se mi je smilila in jeza me je zgrabila, da so razmere to ženo dovedle tako daleč.

Tako lepa, tako revna, tako potrebna nekoga, ki bi skrbel za njo.

Prositi 5 dolarjev posojila!

Naglo sem ji podal 10 dolarjev iz svojega žepa.

“Ne mudi se; imejte jih, dokler jih rabite.”

V njenih očeh je zablisljala solza hvaležnosti in četudi je bila v zadregi, denarja ni zavrnila.

“Jutri vam bom vrnila,” je rekla.

Toda naslednjega dne ni prišla in pozneje zopet ne.

Teden pozneje je prišla sklonjena, obupana in proseče rekla:

“Ali mi morete posoditi še kaj denarja?”

V njenem glasu je bila prošnja skrajne potrebe.

Seveda sem ji zopet dal. Koliko več bi ji bil še dal, ako bi vedel, v kakšni zadregi je bila. In kako sem hrepenel, da bi ji pomagal — da bi njeno zlato glavo položil na svoje prsi, ko bi mi hotela povedati svojo povest.

“Ali mi ne bi hoteli vse povedati?” sem jo vprašal.

Za trenutek je molčala.

“Da”, je rekla po kratkem pomisleku, “Vi imate pravico za to vedeti.”

“Tu pred banko — zvečer ob šestih?”

Prikimala je.

Kako mi je utripalo srce onega srečnega dne.

Povabil sem jo v malo restavracijo, kjer sva mogla nemoteno govoriti.

In govorila sva več ur. Njena povest je bila priprosta, pa žalostna.

Njen mož Chafin je bil vdan uživanju strupa morfija.

Bil je umetnik in zaslužil je lep denar, ako je delal. Toda bilo je vedno enako: denarja ni bilo, mnogokrat niti centa. Niti za hrano, niti za morfij.

Kadar pa je Chafin delal, je zaslužil na dan po sto dolarjev.

50 dolarjev je obdržal za sebe, 50 pa jih je oddal ženi Beatrice.

Več tednov že ni delal. Postal je nejevoljen, razdražen. Mučila ga je želja po morfiju, silil je v ženo in zahteval denar. Imela ni

toliko poguma, da bi mu rekla “ne”.

Nekdaj je bil mnogo obetajoč umetnik in na svojo ženo je imel tako velik vpliv, da mu je storila vse, kar je hotel.

Vse njeno življenje je bil neprestan boj in večna skrb, kako dobiti dovolj denarja, da kupi za svoji dve hčerki živeža in obleke.

Zato je nosila denar v banko, da ga mož ni mogel dobiti.

Potem jo je prosil in prosil, da mu je dajala in hodila na banko toliko časa, da je dvignila zadnji dolar ter mu ga dala vedoč, da ga bo dal za omamljivo “zdravilo”.

O Bog, kakšna slabost!

In pogrjal sem jo radi tega, ona pa je zaplakala.

“Ne morem drugače,” je ihtela.

In ravno zaradi te svoje lastnosti se mi je tako zelo prikupila.

Bila je tako zelo nežna; vse na njej je glasno klicalo po močni roki, ki bi jo dvignila in držala.

In jaz sem bil trden v sklepu, da se nekaj lahko stori, da se nekaj mora storiti.

Rekel sem, da se mora najti ena pot za izhod.

In odločen sem bil, da najdem to pot.

Dogovorila sva se, da se tekom enega tedna zopet snideva. In sestala sva se in potem zopet nekolikokrat. Včasih v restavraciji, včasih v parku, v gledališču, kjer sva lahko pozabila na vse težkoče in sva bila srečna.

Vsak večer je minil na isti način. Pripovedovala mi je vedno enake težave.

Prisegel sem, da moram najti izhod. — Posojeval sem ji denar.

In ločila sva se vedno z “na svidenje”.

Morda boš mislil, da je bila izkoriščevalka: Motiš se. Beatrice je bila najsladkejša, najčistejša, najzvestejša žena, ki sem jo videl.

In kako sem jo ljubil!

Denar? — Dal sem ji vsega, razun, kar sem najbolj potreboval sam zase. Dajal sem ji in vedel sem, da jo bo ta narkotinič Chafin prosil, jo rotiti, in bo od nje zahteval denar, kadar bo prišla domov.

Obljubila mi je, da bo denar rabila samo za sebe in otroke, da ga bo skrila pred njim.

Toda vedel sem, kaj se je vselej zgodilo.

Ako je zahteval denar in ga je imela, ga je tudi dobil.

Medtem me je zapeljivost žarečih njenih oči čisto omamila. Svoj pogled sem pasel na njenih zlatih kodrih in njenih krasno zokroženih ramenih.

Nekega večera se nisem mogel več premagovati in sem jo prosil za poljub.

Stresla se je.

“Ne, Dick, tega ne!” je rekla.

“Zakaj ne?” sem jo prosil. Silil sem v njo in jo prosil v vznešeni besedah ter sem ji zatrjeval svojo ljubezen, dokler je niso oblile solze.

“Moj dragi Dick — tega ne smeš! Ne smeš! Poljubila te bom — samo enkrat — tukaj...”

O veselje, o blaženost tega prvega poljuba! Ta razburjenost, ko se mi je izpolnila tiha želja, kako zelo sem si jo želel imeti

popolnoma za svojo last in imeti jo za vedno.

In nato sem jo za slovo poljubil tudi jaz.

To je bilo vse. “Dragi Dick”, je vedno ponavljala, “karkoli je, moj mož je, to moraš vedeti. Tega ne smem pozabiti, ker bi ne bilo prav.”

Vedel sem, da me ljubi. Povedala mi je s svojimi očmi, v svojem obnašanju in na tisoč drugih načinov svoje prijaznosti in ljubeznivosti.

Kaka blaženost — poljub za slovo!

In živeti dneve v eni uri in tedne v enem dnevu, čakaje in hrepeneč po dnevu, ko se zopet vidiva.

Tako se je ponavljalo skozi 5 mesecev.

Vedno sem Beatrice posojeval denar in vedno več denarja. Potreben sem bil obleke — jedel sem v najcenejših restavracijah.

Ta človek je bil neumen, si bo vsakdo mislil. Resnica je. Bil sem neumen in ravno tako Beatrice.

Nisem bil neumen, ker sem ljubil ženo, temveč zato, ker sem ji dajal denar.

Beatrice pa je bila neumna, ker je denar sprejemala.

Dva neumna človeka, slabotna in žejna ljubezni, nahajajoča se v nevdržljivem položaju, ne eden, ne drugi imajoč dovolj moči in značaja izkopati se iz zadrege.

Ničesar nisva sklenila, napravila nikakega načrta, storila ničesar.

(Dalje prihodnjič)

RAZSODEN KRALJ

Eden najuplívnejših newyorških listov piše: “Mož, ki opazuje znamenja časa in jih tudi razume, je sedanjí jugoslovanski kralj. V oni deželi je ravno sedaj vladna kriza in sem in tam se oglasi kak glas, ki priporoča, da bi bilo v prid ljudstva, ako bi se sedanjí vladni sistem nadomestil s kakim bolj modernim. Proti temu pa se kot en mož dvignejo reaktivni in zahtevajo, da se mora obesiti vsak zagovornik republike kot izdajalec domovine. Predložili so mu tozadevni predlog in kralj Aleksander je dal odgovor, vreden previdno mislečega človeka:

“Od nobenega človeka ne zahtevam, da bi postal nezvest svojim principom. Živimo v novem času in vsaka dežela, pa če je monarhija ali ne, mora svojemu ljudstvu priznati pravico vrjeti na republikansko vladno obliko.”

Nikdar ni še noben vladar izrekel bolj kraljevske, pa za sebe tudi bolj varne besede.”

Življenska potreba

Kmet pride v mesto in začuti potrebo, da mu je treba iti na skriven prostor. Stopi k stražniku, stopaje z ene noge na drugo.

“Gospod stražnik, kje je kak prostor . . . ?”

“Pojdite okoli prvega vogala na desno, potem obrnite na levo, nato dve cesti naravnost in zopet okrenite na levo, tam boste takoj videli.”

“Hvala lepa, gospod, sem že tam.”

Vesti iz starega kraja

Zverinstvo nezakonske matere.

Oročniki iz Šabca so izročili beograjskemu sodišču delavko Gino Matič, ki je izvršila pred dnevi gnusen zločin. Kot izvoljenka Milana Velisavljeviča je rodila nezakonsko dete moškega spola. Dete ji seveda ni bilo po volji in zato je sklenila, da ga čimpreje spravi s sveta. Pograbila je otroka in ga toliko časa stiskala, da je izdihnil, nato pa ga je vrgla v Donavo, ki ga je kmalu vrgla na breg in to prav v bližini hiše, kjer je stanovala brezsrčna mati. Ljubimec nezakonske matere Velisavljevič je vrgel nato okostje v jarek, kjer se navadno odlagajo smeti in kosti. Zvečer so psi zavohali jarek in otroka popolnoma oglodali. Drugi dan so našli ljudje otrokove kosti raztresene tudi po dvorišču. Uvedena je bila takoj preiskava in Milan Velisavljevič je bil takoj aretiran. Svoj zločin je priznal. Aretirana je bila tudi brezsrčna mati, ki jo bo gotovo doletela zaslužena kazen.

Samomor 15 letne deklice. Pri čevljarju Sljeracu v Osijeku je bila uslužbena 15 letna Irma Papp, mladenka prikupne zunanosti in postave. V zadnjem času je pričela nositi svilene nogavice in lakaste čevlje, vendar mojstru ni hotela navesti, kje da je dobila denar. Ker končno devojka ni mogla iz zagate, je izvršila samomor. Zadušila se je s plinom. Poleg trupla je ležalo pismo, v katerem je navedla, da je denar dobila od nekega neznanega gospoda, kateremu je obljubila, da gre z njim v Zagreb. Ker ga je oslepila in ni šla v Zagreb, je raje izvršila samomor. Policija sedaj "neznanega gospoda" išče.

Drzen rop v Bakru. V noči od 30. na 1. okt. so trije maskirani razbojniki vdrl v uradne prostore kolodvorske blagajne. Navalili so na dežurnega uradnika, mu nastavili samokrš na čelo in mu zapovedali, da molči ter dvigne roke. Nato so ga zvezali in pobrali iz ročne blagajne 8000 Din gotovine. Prebrskali so vse ostale prostore, vendar niso našli ničesar, kar bi jim prijalo. Zatem so pobegnili, pusteč uradnika zvezanega. Čim so roparji pobegnili, je uradnik klical na pomoč, nakar je priletelo postajno osobje. Alarmirano je bilo celo mesto, toda ves trud, da se zločince ulovi, je ostal brezuspešen.

Samostan Sv. Nauma. Pred tedni so beogradski listi in za njimi tudi ostali listi javili iz Ženeve, da je društvo narodov potrdilo sklep poslaniške konference v Parizu, s katerim pripade historično važni samostan Sv. Nauma Albaniji. Jugosl. zunanje ministrstvo je prepričano, da samostan sv. Nauma še ni izgubljen in je sklenilo, vporabiti vsa diplomatska sredstva za ohranitev tega samostana. Zunanje ministrstvo sestavi posebno "modro knjigo" v kateri bodo nanizani vsi važni historični in diplomatski dokumenti, na podlagi katerih so utemeljene naše zahteve glede tega samostana, ki je velikega

kulturno historičnega pomena za srbski narod. V knjigi bodo navedena razna zgodovinska dejstva, kakor tudi sklepi londonske mirevne konference iz l. 1913., ki je pripoznala samostan sv. Nauma tedaj Srbiji, ne pa Albaniji.

Oče ustrelil sina. V Trnočah pri Lukovici se je odigrala krvava rodbinska tragedija. Posestnik Gnidovec se je vračal s svojim sinom s sejma v Mengšu domov. Oba sta bila precej vinjena in sta se med potjo prepirala. Prišedši domov, sta nadaljevala prepir, končno pa je sin odšel k svoji nevesti. Ko se je proti večeru vrnil domov in se vsedel za mizo k večerji, je oče nenadoma potegnil iz žepa samokres ter ustrelil na sina, ki se je zgrudil v sence zadet mrtev na tla. Očeta so orožniki aretirali.

Od generala do Frančiškana.

Bivši poveljnik trdnjave Ingolstadt in poveljnik domobranske brigade na fronti, generalni poročnik vitez Reichlin von Meldegg je bil sprejet kot brat laik v frančiškanski samostan Dietfurt a. M.

Vlom v Litiji. Vlomilci so pose-tili tiho Litijo v noči od 6. do 7. okt. ter vlomili v trgovino. Maksa Lajovica, od koder so odnesli različno manufakturno blago v skupni vrednosti 50,000 Din. Po različnih sledovih in znamenjih sklepa-jo, da so vlomilci prišli v Litijo kar z vozom in da so na njem potem neopaženo odpeljali blago. Ker se bližajo mrzli zimski meseci, se mora vlomilska golazen preskrbeti s toplo zimsko obleko.

Ponočni rapad. Ivan Cizej iz Trnave pri Gomilskem je imel 7. oktobra v Celju opravke. Ko se je vračal ponoči z vozom skozi Levec pri Celju, so ga napadli neznan fantje ter mu z nožem prizadeli več poškodb na glavi in po rokah. Oddali so ga v celjsko javno bolnico.

Spomenik avtorjem hrvatske himne izdeluje prof. Robert Fran-geš v Zagrebu. Spomenik bodo odkrili ob priliki proslave 1000 letnice hrvatskega kraljestva.

Duhovnik — berač. Član kongregacije lazaristev theol. dr. Krauss na Dunaju je na prigovarjanje kneza Thurn Taxis izstopil leta 1922 iz te kongregacije ter prevzel službo župnega upravitelja "križanske" cerkve (nemškega viteškega reda) na Dunaju. Leta 1923. je oslepel, na kar ga je red odslovil. Ker so prizadevanja oslepelega duhovnika pridobiti si preskrbnino, katero je imel poprej v svoji kongregaciji, ostala brezuspešna, je vložil tožbo zoper viteški red, ki se pravkar obravnava pri sodišču. Dr. Krauss je brez vsakih sredstev in delan-zmožen ter mora beračiti, kar mu je celo neki visoki cerkveni funk-cionar sam svetoval.

Senzacionalen samomor. V O-jeku se je 3. okt. zv. ustrelil v gostilni Skokič 64 letni vpokojeni stotnik Anton Jung, nahajajoč se v veseli družbi svojih prijateljev. Bil je mrtev na licu mesta. Pred-

no je izvršil samomor, je napisal pismo, v katerem navaja, da je vzrek samomora neozdravljiva bolezen.

Kozolec je pogorel posestniku Ignaciju Baksetu v Št. Jerneju na Dolenjskem. Škoda je velika, ker je bil posestnik zavarovan samo za 100 kron. Zanetila je najbrže zlobna roka.

Krvava tragedija. Mladenka Marija Schmied, stara 18 let, živeča v Čepinu je imela ljubavno razmerje z 18 letnim Iv. Binderjem, čemur pa so oboji stariši nasprotovali. Končno se je Binder odločil, da popelje devojko na dom svojih starišev in da tam z njo skupno živi. Oba zaljubljenca sta pobegnila v Ivanovo sobo in se tam zaklenila. Ker jih drugi dan ni bilo na izpregled ter so bi-

la vrata zaklenjena, so poklicali stariši policijo, ki je odprla vrata siloma. Nudil se jim je grozen prizor: Dekle je ležalo na postelji in v prsih je tičal velik nož. Ivan je klečal poleg nje, njegova glava je klonila na njenih prsih. Dekle je bilo mrtvo. Ivan, popolnoma zmešan je na vprašanje odgovoril: "Ubil sem jo sinoči, da ne pride živa iz moje hiše." Medtem se je nabralo mnogo ljudi in nenadoma je Ivan izginil. Pričeli so ga iskati in končno so ga našli obešenega v šupi. V zadnjem trenutku so prerezali vrvi in mu rešili življenje. Zdi se, da je skušal že ponoči izvršiti samomor, ker je imel žile na roki prerezane. Ko so ga peljali v zapor, je nesrečni mladenič stokal: Marija, krvavo srce moje... Marija kje si...

Slasten in prijeten okus

in bogata, zlato-rujava barva naredi

PRAVO KAVO,

katero lahko vsak čas imate, ako pridenete

Franckovo cikorijo

navadni kavi, tako kot denete sol v jed.

Vprašajte grocerista

Za pravo Franckovo cikorijo—zavita je v štirioglatih 1/2-lb. zavojih—Ena sama poskušnja vas prepriča.

Pazite na kavin mlin.

Na vsakem zavoju.

HEINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

Višek popolnosti v prekmorski službi

Kakor vedno nudi tudi sedaj Francoska linija Sloven- cem najkrajšo pot in najboljšo službo za potovanje v domo- vino.

Njeni parniki redno plovejo med

New Yorkom in Havre

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni v prostornih kabi- nah z dvema, štirimi ali šestimi posteljami. Tekoča voda v vseh kabinah.

III. RAZRED MED NEW YORKOM IN HAVRE STANE: na PARIS-u \$100.—, na LA FRANCE \$96.—, na ostalih parnikih \$90.—.

ŽELEZNICA V EVROPI STANE:

Od Havre do Pariza \$2.75, od Pariza do Ljubljane pa \$11.—.

Za vsa druga pojasnila se obrnite na

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
19 State Street, New York, N. Y.

ali pa pri njenih pooblaščenih zastopnikih.

VOJNI SPOMENIK SMITHOVEGA ZAVODA

Slika nam predstavlja odkritje spomenika pomožni skupini Smithovega zavoda. Spomenik je postavljen na glavni vhod v grad Robecourt v Greccourt na Francoskem. Pri vhodu so člani te postrojbe učenke na Smithovem zavodu.

TEŽKA RAZSODBA

Pred kratkim je sodnik Leslie Hewitt v Los Angeles obravnaval zelo zapleten in težaven slučaj. Moral je odločiti v sporu med dvema sestrama, mačeho in pravo materjo 5 letnega otroka. V svojih zahtevah sta bili tako odločni, da je neomožena sestra Loi brez obotavljanja pred sodiščem priznala svojo sramoto, medtem ko je mačeha Elsie, onečastila dobro ime svojega umrlega moža, trdeč, da ji je na smrtni postelji priznal, da je on otrokov oče.

Takoj, ko je bila ta trditev izrečena, je prava mati skočila pokonci, preteče s prstom pokazala na sestro in zaklicala:

"To je laž! Njen mož je mrtev. Ako bi bil živ, si ne bi upala tega trditi. Sama sem povedala ime otrokovega očeta in zato zahtevam otroka za sebe."

In nato je bil razkrit izvanreden slučaj.

Pred šestimi leti je Loi zaupala svojo nesrečno skrivnost svoji omoženi sestri. In da ohrani dobro ime svoje sestre, je Elsie pripovedovala svojim prijateljem, da bo postala mati. In ko je Loi res dobila otroka, ga je Elsie takoj vzela za svojega in znanci ter prijatelji so ji čestitali.

V majhni vasi Wayside, Kans. je bilo vojaško vežbališče in živahna Loi se je seznanila z mladim častnikom Frankom Melton.

Združene države so šle v vojno. Elsie je med tem poročila mladega soseda Earla Shanholtzer. Melton je moral v Francijo in Elsie je opazila, da je njena sicer živahna sestra potrta in mislila je, da žaluje za svojim izvoljencem. Svoje tajnosti ni mogla obdržati za sebe ter je zaupala svoji sestri. Njuna mati je bila priletna in bolehná; tega ni smela nikdar vedeti. Sklenili ste, da bo Elsie naznanila, da postane sama mati. Bilo pa je potrebno, da izve o tem tudi Elsien mož. To sta tudi storili in mož je bil zadovoljen.

Vsi trije so se zaobljubili, da nikdo, razun njih samih, ne sme izvedeti o tem.

Dogodke naslednjih 6 mesecev je opisala Elsie pred sodnikom na sledeči način:

"-elela sem imeti otroka, toda nisem ga dobila. In čim bolj sem premišljevala pogodbo s sestro, tem bolj sem bila vesela in uverjena, da mi bo usoda podarila otroka. Dogovorjeno je bilo, da otroka vzamem za svojega in da nikdo ne bo vedel za prevaro. Sestri Loi je bila pri meni in sem ji pomagala prikrivati njeno stanje. En mesec pred rojstvom sva tajno odpotovale v Independence, Kans. Tam naju ni nikdo poznal. Imeni sva zamenjale. Jaz sem bila samka, moja sestra pa žena mojega moža Mrs. Shanholtzer. Otroek je prišel na svet. V knjige je bil vpisan kot June Shanholtzer. Ko je sestra toliko okrevala, da je mogla na pot, sva se vrnili domov v Wayside in vsakdo je bil uverjen, da je deklica moja.

Vojna je šla proti koncu, toda Melton se ni vrnil. Brez dvoma je bil eden "nepoznanih vojakov".

Pred tremi leti se je Loi poročila s kapitanom Claytonom Pollan, ki je bil zelo bogat. Izpovedala mu je svoj greh in Pollan ji ni samo dopustil, temveč ji je celo dal na razpolago denar, da dobi svojega otroka nazaj.

Elsie je postala medtem vdova in se zopet poročila. Morala pa je slutiti, da hoče njena sestra imeti otroka nazaj, zato se je preselila s svojim možem v Duluth, Minn. ter pri sodišču dobila listino o adoptiranju deklice. Loi je pri sodišču zahtevala, da se adoptiranje prekliče, toda sodnik je odločil, da je adoptiranje veljavno, ker je mati oddala otroka že pri rojstvu.

Da se izogneta govoricam, sta se Elsie in njen mož z otrokom preselila v Los Angeles, Cal. Loi jih je našla tudi tam ter pričela nov boj za otroka.

Pri tej obravnavi je Elsie trdila, da je njen umrli prvi mož oče

otroka.

Loi je izjavila:

"Neke noči — bilo je na predvečer Meltonovega odhoda v Francijo — sem se sestala z Meltonom in ker sem ga tako zelo ljubila, sem pozabila marsikaj, kar je ženski drago. Šel je in ni se več vrnil.

Ko sem spoznala, da pod mojim srcem klije novo življenje, sem bila iz uma. Povedala sem sestri, da je Melton oče in Elsie je bila takoj pripravljena ob rojstvu prevzeti otroka, toda samo za toliko časa, da bom v položaju sama skrbeti za otroka.

Mati sem in zato imam pravico do otroka. Ako je sodišče mnenja, da je Elsin prvi mož otrokov oče, potem bi še le imela ona pravico do njega. Pa to ni resnično.

Toda je še višja pravica, ki govori, da je otrok moj — ta deklica, ki je ležala v mojem naročju v onih kratkih, dragocenih urah po rojstvu, je moje meso in moja kri — otrok moža, ki sem ga ljubila."

Sodnik Hewitt pa je navzlic temu odločil, da rozsodba minnesotskega sodišča ostane veljavna in da otrok pripada mačehi in ne pravi materi.

NAPETOST MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN PERZIJO

Washington, D. C. — Med teheransko in washingtonsko vlado je nastopila velika napetost, ker perzijska vlada ni izvršila smrtne kazni nad tremi, ki so bili spoznani krivim umora ameriškega podkonzula Roberta W. Imbrie v Teheranu.

Zadnja poročila iz Teherana pravijo, da je bil vojak Morteza vstreljen, da pa je perzijski kabinet pomilostil poročnika Seyid Husseina, ki je bil voditelj druhal, ki je pobila podkonzula, Hussein je bil pomiloščen na dosmrtno ječo, kakor tudi tretji krivec, tudi neki častnik.

Hussein je vodil množico, ki je razbila vrata bolnišnice, kamor

je bil Imbrie po napadu prepehlan ter konzula pretepla do smrti. Mortezaova krivda pri umoru je mnogo manjša kot pa Husseina.

FRANCIJA JE PRIZNALA RUSIJO

Pariz, Francija, 28. oktobra. — Francija je danes popoldne formalno priznala rusko sovjetsko vlado. Tozadevno obvestilo je bilo poslano v Moskvo.

PRENOS SIENKIEWICZEVEGA TRUPLA

Vevey, Švica. — Ignac Jan Paderewski, slavni poljski pianist, je bil glavna oseba pri ceremonijah, ki so se vršile ob priliki prenosa trupla njegovega slavnega rojaka, romanopisca Henrika Sienkiewicza iz Vevey v Varšavo. Dopoldne je bila slovesna maša zadušnica, popoldne pa je bila v Jenish muzeju odkrita spominska plošča.

Med navzočimi je bil pisateljev sin, mnogo Amerikancev in prejšnji švicarski predsednik dr. Motta kot zastopnik švicarske vlade. V Vevey je prišlo tudi več odličnih Poljakov, da spremijo Sienkiewiczovo truplo na Poljsko. Ob prenosu krste do železniške postaje je godba svirala mrtvaško koračnico poljskega skladatelja Chopina.

SPOPAD KMETOV S SOVJETI

Rim, Italija. — V južni Rusiji, zlasti v okolici Harkova, je prišlo do krvavih spopadov med kmeti in sovjetskimi emisarji, ki so skušali zapleniti žito za izvoz, navzlic temu, da je lakota v mnogih krajih. Kot pravi poročilo, so kmetje s poljskim orodjem pobili mnogo sovjetskih uradnikov, katere pa je maščevala rdeča armada, ki je pobila več tisoč kmetov, kajti mesto bo zapisano lakoti, ako se kmetom vzame žito.

Poglejte, kako nevestina mati joka! — Seveda, ker se ji smili njen bodoči zet.